

Para Alacaklarında İhtiyati Tedbirler

- 11.10.2006 Tarihli Frankfurt Eyalet Yüksek Mahkemesi Kararının Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı ve Borçlar Kanunu Tasarısı Bakımından Düşündürdükleri -

*Evrin ERİŞİR**

1. Bir kaza sonucunda zarar görenin, kişisel ve ekonomik bütünlüğünü sürdürememesi durumunda, §§ 842, 843 BGB'den doğan talepleri için § 940 ZPO'ya göre eda tedbiri talebi gündeme gelir.

2. Eda tedbirine hükmedilebilmesi için şart koşulan zaruret hâline, taleplerin kusurlu bir şekilde zamanında dava yolu ile ileri sürülmemesi suretiyle zarar gören tarafından yol açılmışsa tedbir sebebi reddedilebilmelidir.

OLG Frankfurt a.M., 11. 10. 2006 - 19 W 51/06, NJW 2007/12, s. 851, 852.

Dava Konusu Olay:

Daire, §§ 842, 843 BGB'den doğan taleplerde zaruret hâlinin ortadan kaldırılmasına yönelik eda tedbirinin hangi kapsam dahilinde mümkün olabileceğini açıklığa kavuşturmak durumundadır. Eldeki olay bakımından Daire, eda tedbirinin koşullarını reddetmiştir.

Gerekçe:

Talepte bulunanın acele şikâyeti haklı değildir. Asliye Mahkemesi isabetli olarak eda tedbirine hükmedilmesini, gerekli tedbir sebebinin yokluğundan ötürü caiz görmemiştir. Şüphesiz özellikle asıl davada §§ 842, 843 I BGB'ye göre ileri sürülen kazanç kaybı durumunda, esas itibarıyla eda tedbiri gündeme gelir. kaza sonucu zarar gören, kişisel ve ekonomik bütünlüğünü sürdüremiyorsa, yani zaruret hâline düş-

* Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medenî Usûl ve İcra-İflâs Hukuku Anabilim Dalı araştırma görevlisi.

müşse, bunun sonucunda ifa talebinin derhal yerine getirilmesine ivedi olarak muhtaç ise, § 940 ZPO anlamında önemli zararların önlenmesine ilişkin bir eda tedbiri, yoksulluk nafakasına benzer şekilde (karş. *OLG Karlsruhe*, NJW 1995, s. 1908; *OLG Frankfurt a.M.*, FamRZ 1990, s. 540; *OLG Düsseldorf*, NJW-RR 1992, s. 198) gereklidir (*OLG Düsseldorf*, VersR 1988, s. 803). Fakat eda tedbirinin istisnai karakterinden ötürü § 940 ZPO anlamında zaruret hâlinin ortadan kaldırılmasına ilişkin ivedi gereksinim, zarar gören, iddia ettiği talebi kusurlu olarak zamanında asıl davada ileri sürmeyi ihmal etmiş ve asıl davanın zamanında yürütülmesi ihtimalinde geçici hukuki koruma talebinde bulunduğu anda geçici olarak icra edilebilir bir ilâmın elde edileceğinden hareket edilebiliyorsa reddedilir. Yoksulluk nafakası alanında kabûl edilen bu ilke (*OLG Düsseldorf*, NJW-RR 1992, s. 198 [199]; *OLG Frankfurt a.M.*, FamRZ 1990, s. 540), §§ 842, 843 BGB'den doğan kısmi ödeme taleplerine ilişkin eda tedbirlerine de uygulanmalıdır. Talep sahibi tarafından ileri sürülen, diğer davalı kazanın diğer tarafının sorumluluk sigortasının tazminatın ödenmesini yükümlendiği ve bu borcunu ihlal ettiği görüşü durumu değiştirmez.

Burada talep sahibi, iddia ettiği talepleri makul bir sürede asıl davada ileri sürmeyi ihmal etmiştir. Kazanın olduğu 9.5.1998'de -avukatla temsil edilen - talep sahibi, önce davalı sorumluluk sigortası ile kaza sebebine ilişkin uzman görüşleri ve karşı uzman görüşlerinin, aynı şekilde kaza sonuçlarına ilişkin sayısız hekim değerlendirme ve raporlarının ele alındığı ayrıntılı bir yazışma trafiğine girmiştir. Ocak 2000'e kadar kazanın diğer tarafının sorumluluk sigortası düşük miktarlarda kısmi ödemelerde bulunmuştur, yeni ödeme talepleri sonuçsuz kalmıştır. Avukat tarafından kaleme alınan 20.1.2000 tarihli yazı ile talep sahibi, kazanın diğer tarafının sorumluluk sigortasına, dava dilekçesi taslağının tamamlandığı ve hukuki himaye sigortacısının onay ilmühaberinin mevcut olduğu bildirmiştir. Davacının avukatının 20.1.2000 tarihli yazısında kaza sonucunda oluşan kazanç kaybının tespitine yönelik ikinci muayenenin gerekli görüldüğü dikkate alındığında, talep sahibinin en azından 2000 yılının ilkbaharında - kazadan yaklaşık 2 yıl sonra - , bilhassa müstakbel zaruret hâlinin

önlenmesi için davanın açılmasının gerekli olduğunun farkına varması gerekirdi.

Psikiyatrik muayene sonucu, talep sahibinin o zaman bu durumu algılayabilecek durumda olmadığını ve ona kusur atfedilemeyeceğini ortaya koymamaktadır. Talep sahibi, 2000 yılının ilkbaharında dava açsaydı, -iddiasının doğruluğu varsayıldığında- 2006 yılı ilkbaharına kadar geçici olarak icra edilebilir bir ilâm da elde etmiş olurdu. En fazla altı yıllık bir zaman dilimi, tanuk dinlenilmesi ve birden çok birlikli raporunun verilmesi ile birlikte gerekli delil ikâmesinin kapsamı dikkate alındığında, ilk derece yargılama süresi için yeterlidir.

Talep sahibi, karşı tarafın - 2005 yılından beri derdest asıl davanın davalılarının -, lehe sonuçlanan ilk derece hükmüne dayalı cebri icrayı teminat yatırarak engelleyebileceği itirazında haklı değildir. Asıl davada teminat gösterilmesi kararı bakımından § 709 ZPO ilgili hükümdür; asıl davada karşı tarafın ve davalı tarafın cebri icrayı önleme yetkisi söz konusu değildir.

İddia edilen talebin asıl davada zamanında ileri sürülmesinden kusurlu bir şekilde kaçınılmasından ötürü zaruret hâlinin ortadan kaldırılmasına ilişkin acil bir gereksinim reddedilmese bile talep sahibinin acele şikâyeti haklı değildir. Zira, ortada zaruret hâli yoktur.

Eda tedbiri için koşul olan zaruret hâlinin mevcudiyeti, Eylül 2006'dan itibaren birinci davalının davacıya aylık 1000 Euro'luk ödemelerin başlamasından sonra her halûkârda reddedilmelidir. Davacının eşinin net gelirinden, çocuk yardımından ve birinci davalının bugüne değin aylık ödemelerinden, davacının, eşinin ve reşit olmayan her iki çocuğunun aile gelirinin 4473,08 Euro olduğu anlaşılmaktadır. Davacının hesaplamasına göre, aylık bütün yükümlülükler ve yaşamın idamesi için gerekli masraflar dikkate alındığında, bütçede 1793, 36 Euro'luk bir açık bulunmaktadır. Ne var ki, evin, bahçenin ve motorlu taşıtın bakımı için yükümlülükler ilâve edilen 500 Euro'luk toplam meblağın, zaruret hâlinin doğmasına yönelik görüş doğrultusunda dikkate alınmaması gerektiğinden, bütçedeki bu açık, bir zaruret hâlinin kabûlünü haklı göstermemektedir. Zira, ertelenemeyen bakıma yönelik tedbirlerden dolayı her ay aynı miktarda yinelenen harcamaların gerekliliği açık değildir. Aynı şekilde, X kredisi için

613,55 Euro'luk; cari hesabın geri ödenmesine ilişkin kredi için 342 Euro'luk aylık faiz ve taksit ödemeleri, bunun gibi kardeşe 500 Euro ödemeye yönelik yükümlülükler zaruret hâlinin temellendirilmesinde dikkate alınmaz. Zira, talep sahibinin itfanın durdurulması durumunda oluşabilecek olası zarardan ötürü, diğer tarafa temerrüt nedeniyle oluşacak zararın tazmini talebi için yönelmesinin kendisinden beklenememesinde olduğu gibi, bu ödemelerin ertelenmesi hâlinde uğrayabileceği önemli zararlar açık değildir.

Malvarlığı zararlarının doğması, bir eda tedbiri için koşul olan zaruret hâlini tek başına temellendiremez (*Musielak/Huber*, ZPO, 4. Aufl., § 940 Rdnr. 15; *Heinze*, in: *MünchKomm-ZPO*, 2. Aufl., § 938 Rdnr. 21; *OLG Düsseldorf*, NJW-RR 1996, s. 123 [124] ayrıntılı açıklamalar ile). Bu durumda, zaruret hâlinin eksikliğinde § 940 ZPO anlamında tedbir sebebi de yoktur.

Değerlendirme Notu:

Alman Hukuku'nda para alacaklarının müstakbel icrasının ihtiyati haciz yolu ile güvence altına alınmasına ilâveten, belirli koşulların varlığı hâlinde istisnaen ihtiyati tedbir yolu ile de geçici olarak gerçekleştirilebileceği kabûl edilmektedir¹. Bu türden tedbir kararlarının türü, asıl dava sonucunu öne çekme etkisine sahip eda tedbiridir. Kazada zarara uğrayanın zarar verene ve onun sigortasına karşı sahip olduğu tazminat talebine ilişkin eldeki kararda, para alacaklarında ihtiyati tedbir yolu caiz görülmektedir. Bu türden eda tedbirleri, haksız fiilden doğan tazminat talepleri, işçilik hakları gibi zaruret hâlinin doğma ihtimali yüksek hukuki ilişkilerde geniş uygulama alanına sahiptir. Örneğin, işveren tarafından iş sözleşmesi feshedilmiş, ancak fesih geçersiz ise, işveren açısından alacaklının temerrüdü

¹ *Stein/Jonas/Grunksy*, vor § 935 N. 38, 39; *Rosenberg/Gaul/Schilken*, s. 1016; *Brox/Walker*, N. 1619; *Ebmeier/Schöne*, N. 72; *Dunk/Moeller/Baur/Feldmeier*, A 469; *Zöllner/Vollkommer*, § 940 N. 6; *Schuschke* in *Schuschke/Walker*, vor § 935 N. 33, 34; *Berger/Boemke*, Kap. 5 N. 48. Karş. *Münch Komm ZPO-Heinze*, 2. Auflage, § 938 N. 7 vd. *LG Leipzig*, 19.12.2003, r+s 2005/3, s. 114 vd.; *OLG Karlsruhe*, 3.7.2008, NJW-RR 2008/22, s. 1563 vd.; *OLG Jena*, 19.11.2008, BeckRS 2009 01158.

oluşacak ve işçinin ücret alacağı devam edecektir. İşçi, iş sözleşmenin geçersiz feshedildiğini yaklaşık ispat seviyesinde ispat ettiği takdirde, feshe karşı korunma davasının sonuna değin ücretinin zaruret hâlinin giderilmesi için gerekli olan miktarının tedbiren ödenmesine karar verilebilir².

İhtiyati tedbir kararı verilebilmesi için, bir maddi hukuk talebi ihtiyati tedbir talebine esas teşkil etmeli (tedbire esas teşkil eden talep); ayrıca, asıl davadan önce hukuki koruma sağlanmasını haklı kılacak bir tehlike (tedbir sebebi) mevcut olmalıdır. Para alacaklarında tehlikeli hâl somut olarak alacaklının, geçici ödeme yapılmadığı takdirde kişisel ve ekonomik bütünlüğünü sürdüremeyerek önemli zararlara uğrayabileceği zaruret hâline düşecek olmasıdır. Geçici icraya hükmedilmediği takdirde, alacaklının geçimini temin edemeyecek durumda olması ya da tedavi masraflarının karşılanamaması zaruret hâlinin tipik örnekleridir³. Gerçekten, geçimini temin edemeyen, doktora gidemeyecek, ilacını alamayacak durumda bir alacaklının, vücüt bütünlüğünün zarar görmesi büyük bir olasılıktır. Zaruret hâli, tedbir talep eden alacaklı tarafından iddia edilmeli ve yaklaşık ispat seviyesinde ispat edilmelidir⁴. Eldeki kararda da, talep sahibi, yaptığı hesaplamada kendisi ve ailesinin yaşamını idame ettirebilmesinin 1793,36 Euro'luk bir ödeme yapılmasına bağlı olduğunu iddia etmektedir. Alacaklı, zaruret hâlinde karşılaşılabilecek olası zararlar kapsamında, tazminat alacağının acilen tahsil edilememesi durumunda, borçların ifa edilememesi ve temerrüt nedeniyle olası ekonomik kayıpları göstermektedir.

- ² Zöllner/Vollkommer, § 940 N. 8 (Arbeitsrecht); Grunsky, § 62 N. 22; Brox/Walker, N. 1625; Walker-Der einstweilige Rechtsschutz, N. 701; Schuschke in Schuschke/Walker, vor § 935 N. 148; Walker-Grundlagen, s. 56; Münch Komm ZPO-Drescher, 3. Auflage, § 935 N. 119. Karş. Berger/Boemke, Kap. 14 N. 57, 58, 59; Germelmann/Matthes/Müller-Glöge/Prütting, § 62 N. 104; ArbGG-Krönig, § 62 N. 42.
- ³ Stein/Jonas/Grunsky, vor § 935 N. 39; Walker-Der einstweilige Rechtsschutz, N. 248; Rosenberg/Gaul/Schilken, s. 1016; Ebmeier/Schöne, N. 76; Münch Komm ZPO-Heinze, 2. Auflage, vor § 916 N. 70; Berger/Boemke, Kap. 5 N. 47.
- ⁴ LAG München, 1.12.2004, NZA-RR 2005/7, s. 356; OLG Karlsruhe, 3.7.2008, NJW-RR 2008/22, s. 1564.

İlk derece mahkemesinde tedbir talebinin reddedilmesi üzerine acele şikâyet yolu ile başvurulmuş Eyalet Mahkemesi, üç ayrı cepheden meseleyi değerlendirerek tedbir sebebinin mevcut olmadığına karar vermiş ve ilk derece kararını hukuka uygun bulmuştur. İlk olarak, alacaklının, eda tedbirine hükmedilmediği takdirde uğrayabileceği malvarlığı zararları (örneğin, temerrüt nedeniyle ödemesi gereken faiz ve tazminat), zaruret hâli için yeterli görülmemektedir. Bu konuda, gerek doktrinde, gerekse yargı kararlarında görüş birliğinden söz etmek mümkün değildir. İncelenen kararda ifade edilen malvarlığı zararlarının zaruret hâlini temellendiremeyeceği görüşünün yanında⁵, oransız malvarlığı zararlarının tedbir yolu ile önlenmesi gerektiği görüşü de savunulmaktadır⁶. İkinci olarak, talep sahibinin ekonomik durumu yakından incelendiğinde, sigorta şirketince yapılan ödemeler, ayrıca evin, bahçenin ve motorlu taşıtın bakımı için yapılması gerekli gösterilen masraf kalemlerinin net olmaması karşısında, iddiasının aksine yaşamını idame ettirebilecek durumda olduğu tespit edilmiştir. Nihayet, tedbir sebebinin (zaruret hâli) ivedi bir duruma ilişkin olduğu, makûl sürede hareket etmeyen alacaklının, ivedi bir hukuki korumaya da ihtiyaç duymadığı kabul edilmektedir. Nitekim, incelenen olayda, kazanın meydana geldiği tarihten uzunca bir müddet sonra mahkemeye başvurulmuştur. Yaşamını idame ettiremeyecek derecede zaruret hâline düşmüş bir alacaklıdan beklenen, normal koşullarda karşı tarafla uzun yazışmalar yürütmek yerine, derhal geçici hukuki koruma talep etmesidir. Doktrinde, hak sahibinin, tehlikenin oluşmasından sonra uzunca süre beklemesi veya yargılamayı hızlı bir şekilde yürütmemesi, "tedbir sebebinin kendi kendine çürütmesi"⁷ olarak ifade edilmektedir. Hak sahibinin tedbir talep etmekte gecikmesi özellikle, özel kanunlarda aciliyetin (tedbir sebebi) mevcu-

⁵ Musielak/Huber, § 940 N. 15. OLG Düsseldorf, 13.6.1995, NJW-RR 1996, s. 124.

⁶ Stein/Jonas/Grunsky, vor § 935 N. 39; Walker-Der einstweilige Rechtsschutz, N. 248; Münch Komm ZPO-Heinze, 2. Auflage, § 935 N. 21; Berger/Boemke, Kap. 5 N. 47; Münch Komm ZPO-Drescher, 3. Auflage, § 935 N. 18. OLG Düsseldorf, 7.7.1959, MDR 1960, s. 58.

⁷ Selbstwiderlegung

diyetine ilişkin kanuni karinelerin aksinin ispat edilmesinde önemli rol oynamaktadır⁸.

Türk Hukuku'nda para alacaklarında geçici hukuki koruma denildiğinde ilk olarak ihtiyati haciz akla gelmekte, nafaka alacakları dışında eda tedbirleri uygulamada önemli bir rol oynamamaktadır. Oysa Türk Hukuku, Alman Hukuku ile karşılaştırıldığında asıl dava sonucunu öne çeken eda tedbirlerinin pozitif hukuk bakımından temellendirilmesine daha uygun bir yapıdadır. Gecikmesinde tehlike olan veya mühim bir zarar oluşacağı anlaşılan hâllerde gerekli tedbire karar verilebileceğine ilişkin Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanununun 103. maddesinden, gerekli olduğunda para alacaklarında ihtiyati tedbirlere de hükmedilebileceği çıkarılabilir⁹. Para alacağının geçici icrası için ispatı gereken zaruret hâli, kanunda tedbir sebebi olarak düzenlenen gecikmesinde tehlike olan veya mühim bir zarar oluşacağı anlaşılan hâlin somut görünümüdür¹⁰. Bu nedenle, incelenen kararda benimsenen, para alacağının (tedbire esas teşkil eden talep) ve zaruret hâlinin (tedbir sebebi) yaklaşık ispat seviyesinde ispat edilmesi durumunda ihtiyati tedbire karar verilebilmesi esası Türk Hukuku bakımından da uygulanabilir¹¹. Aynı şekilde, makûl sürede

⁸ Stein/Jonas/Grunsky, § 940 N. 8; Zöllner/Vollkommer, § 940 N. 4; Brox/Walker, N. 1592; Berger/Boemke, Kap. 5 N. 35; Münch Komm ZPO-Drescher, 3. Auflage, § 935 N. 19.

⁹ Özekes/Erişir, s. 1244, 1245. Yılmaz, alacak davasında bir miktar paranın ödenmesine ilişkin Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanununun 103. Maddesinin uygulanamayacağını, çünkü bu hükmün ihtiyati tedbir kararı verilmediği takdirde tehlike olan veya mühim bir zarar olacağı anlaşılan hâl ortaya çıkarsa gündeme geleceğini belirtmektedir (Yılmaz, C. I, s. 845, 846, 859). Bir miktar paranın geçici olarak ödenmesine, tedbir yolu ile karar verilemeyeceği, ancak kanunlarda esas çözer tarzda tedbir kararı verilebileceği açıkça yer alıyorsa, taraflardan birini ekonomik olarak yok etmemek şartıyla hâkimin bu türden tedbir kararı verilebileceğine ilişkin karış. Kuru, C. IV, s. 4294, 4314; Kuru/Arslan/Yılmaz, s. 705.

¹⁰ Özekes/Erişir, s. 1245.

¹¹ Üstündağ, s. 37, 38; Özekes/Erişir, s. 1246. Her ne kadar Özekes, bir çalışmasında (Özekes, İhtiyati Tedbir, s. 113, 127, 128) para alacakları için sadece ihtiyati haciz istenebileceğini belirtmiş ise de, bunu, bir önceki çalışmasındaki (Özekes-İhtiyati Haciz, s. 60, 61) kapsamda ele almak, salt para alacağının ihtiyati hacizle korunması gereken hâller çerçevesinde değerlendirmek gerekir. Zira, yazar, bir

hukuki korunma talebinde bulunulmadığı takdirde, aciliyetin söz konusu olmadığı, dolayısıyla tedbir sebebinin gerçekleşmediği yönündeki kabûl de, bu türden tedbir kararları uygulamamıza yerleştiğinde dikkate alınmalıdır. Ancak malvarlığı zararlarının hiçbir ayırım yapılmaksızın zaruret hâlini temellendiremeyeceği sonucu, Türk Hukuku'nda takip edilmemelidir. Doktrinde hâkim görüşün belirttiği üzere, bütün malvarlığı zararları olmasa da, en azından oransız malvarlığı zararlarında eda tedbirine başvurulabilmelidir. Nitekim, kanunumuz, mühim bir zarar olacağı anlaşılan hâli" de tedbir sebebi olarak kabûl etmiştir. Oransız malvarlığı zararları, mühim bir zarar kapsamında değerlendirilmelidir.

Hukuk Muhakemeleri Usûlü Kanunu Tasarısında, Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanununun 103. maddesini karşılayacak genel bir düzenlemeye yer verilmiştir. Buna göre, mahkeme, asıl uyuşmazlığı çözecek nitelikte olmamak şartıyla, bir şeyin yapılması veya yapılmaması gibi, sakıncayı ortadan kaldıracak veya zararı engelleyecek her türlü tedbire karar verebilir (m. 395). Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanununun 103. maddesi ile karşılaştırıldığında iki husus dikkat çekmektedir. Birinci olarak, 103. maddede "gerekli tedbire" karar verilebileceği belirtilmişken, Tasarının 395. maddesinde "her türlü tedbir" ifadesi kullanılarak asıl dava sonucunu öne çeken tedbirlerin caiz olduğu daha net bir şekilde vurgulanmıştır. Para alacaklarının da her türlü tedbir kapsamında olduğundan şüphe edilmemelidir. İkinci olarak, ihtiyati tedbirin içeriği, asıl uyuşmazlığı çözecek nitelikte olmayacak şekilde belirlenmelidir. Asıl uyuşmazlığı çözecek nitelikte tedbir kararı verilememesi, eda tedbiri yolu ile asıl dava sonucunun öne çekilemeyeceği anlamına gelmemektedir. Tedbir kararının asıl davaya bakan hâkimi bağlama yasağı, tedbirin asıl dava sonucunu

önceki çalışmada çok açık şekilde geçici olarak paranın ödenmesi gereken hâllerde ihtiyati tedbir de istenebileceğini belirtmiştir. *Deren-Yıldırım*, eda tedbirlerine asıl davadaki sonucun öne çekilmesi kaygısı ile peşinen karşı çıkılmaması gerektiğini belirtmekle birlikte (s. 11), nafaka alacakları dışında konusu para alacağı olan taleplerde ihtiyati haciz kararı verilebileceğini savunmaktadır (s. 42 özellikle dn. 144). Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanunu çerçevesinde eda tedbiri kararı verilebileceği hakkında ayrıca bkz. *Pekcanitez/Atalay/Özekes*, s. 646.

öne çekmesinden ayrıdır. Birincisinde, tedbir kararının asıl davaya bakan hâkimin aksine karar veremeyecek bağlayıcılığa sahip olması; ikincisinde asıl dava sonucunda elde edilebilecek hukuki korumaya prensip olarak kısmen, istisnai hâllerde tamamen geçici olarak ulaşılmaması söz konusudur¹². Tasarının ikinciye değil, birinciye yasaklamak istediğinde tereddüt edilmemelidir. Zira, madde metninde bir işin yapılması ya da yapılmaması tedbirin caiz içeriği kabûl edilerek asıl dava sonucunun öne çekilmesi bizzat kanun koyucu tarafından istenilmiştir. Hükümet Gerekçesinde de, tedbir kararının asıl davaya bakan hâkimi bağlamaması gerektiği vurgulanmış, üstelik asıl dava sonucunu öne çeken eda tedbirlerinden müessese olarak dahi söz edilmiştir¹³. Asıl dava sonucunu öne çeken eda tedbirleri Türk Hukuku'nda yaygınlık kazanmadığı ve bu konuda ciddi tereddütler bulunduğu için, kanun koyucunun asıl davaya bakan hâkimi bağlama yasağına değinmesi, bu türden tedbirlerin doğru anlaşılıp doğru uygulanması ve tereddütlerin giderilmesini amaçladığı şeklinde yorumlanmalıdır.

İncelenen kararın haksız fiilden doğan tazminat sorumluluğuna ilişkin olması itibariyle, Borçlar Kanunu Tasarısında getirilmesi öngörülen düzenlemeye de kısaca temas etmek gerekir. Tasarının "geçici ödemeler" başlıklı 75. maddesine göre, zarar gören, iddiasının haklılığını gerçeğe yakın gösteren kanıtlar sunduğu ve ekonomik durumu da gerektirdiği takdirde hâkim, istem üzerine davalının zarar görene, hükmü etkilemeyecek nitelikte geçici ödeme yapmasına karar verebi-

¹² Gaul, s. 1141, 1143; Özekes/Erişir, s. 1248 dn. 54.

¹³ "Mahkeme ihtiyati tedbir kararı verirken, asıl uyumsuzluğu çözecek mahiyette bir karar vermemelidir. Aksi hâlde geçici hukukî koruma olan ihtiyati tedbir, davanın yerine ikame edilmiş olur. Ancak, bu hüküm ihtiyati tedbir türleri için de, eda veya düzenleme amaçlı tedbire karar verilmesine engel değildir. Örneğin, geçici olarak iş ilişkisinin düzenlenmesi, düzenleme ya da eda amaçlı tedbir niteliğindedir. Görünüşte, asıl davadaki gibi bir sonuç doğursa da, bu durumlarda verilen kararlar geçici nitelikte olup, asıl hüküm verildiğinde ortadan kalkacaktır. Eğer asıl hükme rağmen, devam edecek ya da sonuçları gerçekleşecek tedbir kararı verilirse, yapılan ihtiyati tedbirin niteliğine aykırı düşecektir." (Hükümet Gerekçesi, m. 395).